

**Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге
Башкарма комитеты
карары**

**№8556
21.10.2025**

«2026-2030 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау» муниципаль программасын раслау турында

Яр Чаллы шәһәрендә балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны профилактикалау буенча тормышка ашырыла торган чараларның сыйфатын һәм нәтижелелеген күтәрү максатында, «Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасының нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, шәһәр Уставының 41 статьясы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижелелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрэндәге 5326 номерлы карары нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. 2026-2030 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау» муниципаль программасын кушымтада каралганча расларга.

2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә «2026-2030 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау» муниципаль программасын тормышка ашыру чараларын финанслауны Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджетында каралган акчалар хисабына 250 мең сум күләмендә тәәмин итәргә: 2026 елда – 50 мең сум; 2027 елда – 50 мең сум; 2028 елда – 50 мең сум; 2029 елда – 50 мең сум; 2030 елда – 50 мең сум.

3. Башкарма комитетның эш кәгазьләрен алып бару идарәсенә әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Яр Чаллы шәһәре муниципаль

берәмлегенен рәсми сайтында <https://nabchelny.ru> адресы буенча урнаштыруны тәэмин итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары Р.М. Хәлимовка, Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы С.Р. Мулюковага йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2025 елның 21 октябрендәге
8556 номерлы карарына
кушымта

«2026-2030 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау» муниципаль программасы

1 бүлек. «2026-2030 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау» муниципаль программасының паспорты

Программаның исеме	«2026-2030 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау» муниципаль программасы (алга таба - программа)
Программаны эшләү өчен нигез	«Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасының нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрендәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаны төп эшләүчеләр һәм башкаручылар	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә балигъ булмаганнар белән эшләү һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе
Программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау буенча тормышка ашырыла торган чараларның сыйфатын күтәрү
Программаның бурычлары	1. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау буенча эш тәҗрибәсен тарату һәм кертү. 2. Хокук бозуларны һәм жинәятләрне профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар планын тормышка ашыру. 3. Социаль куркыныч хәлдә, авыр тормыш шартларында булган балигъ булмаганнарны һәм гаиләләрне иртәрәк ачыклау һәм аларга ярдәм күрсәтү системасын үстерү һәм камилләштерү.
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2026-2030 еллар

Еллар буенча бүлөп, программаны финанслау күлөмө һәм чыганакалары	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары хисабына программаны финанслауның гомуми күлөмө 250 мең сум тәшкил итә.						
	Финанслау чыганакалары	Программаны тормышка ашыру еллары, мең сум					
		2026 (мең сум)	2027 (мең сум)	2028 (мең сум)	2029 (мең сум)	2030 (мең сум)	Тормышка ашыру чорында барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	50	50	50	50	50	250
	Федераль бюджет	-	-	-	-	-	-
	Республика бюджеты	-	-	-	-	-	-
	Башка чыганакалар	-	-	-	-	-	-
	Барлыгы	50	50	50	50	50	250
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә 2030 елда түбәндәгеләр күздә тотыла: 1) балигъ булмаганнар арасында жинаятьчелекне киметү; 2) профилактик исәптә торган, өстәмә белем бирүгә жәлеп ителгән балигъ булмаганнарның санын арттыру; 3) социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләрдә тормыш сыйфатын яхшырту; 4) социаль куркыныч хәлдә, авыр тормыш шартларында булган, күп балалы гаиләләрдә яшәүче, эшкә урнаштырылган балигъ булмаганнарның (14-17 яшь) санын арттыру.						
Программаны тормышка ашыруга контрольне оештыру системасы	Программаны тормышка ашыруга контрольне Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенң балигъ булмаганнар белән эшләү һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе гамәлгә ашыра						

2 бүлек. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Программа Яр Чаллы шәһәрендәге жинаятьчелекнең гомуми торышын исәпкә алып эшләнә.

2025 елның 8 ае йомгаклары буенча Яр Чаллы шәһәре буенча яшүсмерләр жинаятьчелеге 21,6% ка (60 тан 73 кә кадәр) арткан. Яшүсмерләр жинаятьчелегенң чагыштырма авырлыгы 5% тәшкил итә.

Жинаятьләрдә балигъ булмаган катнашучылар саны 5,2% ка (57 дән 60 ка кадәр) арткан. Балигъ булмаганнар тарафыннан күп эпизодлы һәм серияле жинаятьләр кылу очраклары да бар. 2025 елның 8 аенда 60 балигъ булмаган бала 73 жинаять кылуда катнашкан, шулардан күп эпизодлы һәм серияле 6 жинаять эше - 22 эпизодлы, 51 жинаять - берешәр.

Яшүсмерләр жинаятьчелеген анализлау күрсәткәнчә, нигездә балигъ булмаганнар табыш алу юнәлешендәге жинаятьләр кыла (жинаятьләрнең гомуми санының якынча 75% ы), аларның күбесе сәүдә нокталарыннан урлаулар.

2025 елның 8 аенда катнаш төркемнәрдә 14 балигъ булмаган бала катнашында 18 жинаять кылынган, катнаш төркемнәрдә балигъ булмаганнар тарафыннан жинаятьләр кылуның кимүе күзәтелә.

Яшүсмерләр жинаятьчелеген кисәтү буенча иң нәтижәле эш формаларының берсе булып жинаятьләр кылуга бирелүчән балигъ булмаганнарны үз вакытында ачыклау, алга

таба аларны «Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгының балигъ булмаган хокук бозучыларны вакытлыча тоту үзәге» дәүләт бюджет учреждениесендә, ябык типтагы махсус уку йортларында изоляцияләү тора. 2025 елның 8 аенда балигъ булмаганнар тарафыннан жинаять өчен жәза бирү яшенә җиткәнче 22 иҗтимагый - куркыныч жинаять кылынган, анда 24 балигъ булмаган бала катнашкан. 3 балигъ булмаган бала «Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгының балигъ булмаган хокук бозучыларны вакытлыча тоту үзәге» дәүләт бюджет учреждениесенә һәм 1 балигъ булмаган бала ябык типтагы махсус учреждениегә урнаштырылган.

2025 елның 8 аенда 38 профилактик рейд үткәрелгән, алар барышында төнге вакытта урамнарда һәм жәмәгать урыннарында ата-аналары яки аларны алыштыручы затлар озатуыннан башка 213 балигъ булмаган бала тоткарланган.

«Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакий үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрәндәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын тормышка ашыру буенча үткәрелә торган эш шәһәрнең массакуләм мәгълүмат чараларында киң яктыртыла. Массакуләм мәгълүмат чаралары вәкилләре балигъ булмаганнарда анда йөрү тыелган яки чикләнгән урыннарны тикшерү буенча рейдларда катнашалар.

Шәһәрдә жинаятьчелеккә каршы торуның нәтижелелеген күтәрү өчен хокук бозуларны профилактикалау субъектларының бу юнәлештә бердәм эшләүләрен дөвам итү һәм эш гамәлләрен координацияләү таләп ителә.

Югарыда күрсәтелгән фактлар Яр Чаллы шәһәрәндә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау проблемаларын хәл итүдә программалы-максатчан якын килүне куллану кирәклеген шарт итеп куя.

Программа үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту өчен ачык булып кала.

3 бүлек. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаны тормышка ашыру 5 елга – 2026-2030 елларга исәпләнә.

Программаның максаты булып Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау буенча тормышка ашырыла торган чараларның сыйфатын күтәрү тора.

Программаның бурычлары:

- Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау буенча эш тәҗрибәсен тарату һәм керту;

- хокук бозуларны һәм жинаятьләрне профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар планын тормышка ашыру;

- социаль куркыныч хәлдә, авыр тормыш шартларында булган балигъ булмаганнарны һәм гаиләләрне иртәрәк ачыклау һәм аларга ярдәм күрсәтү системасын үстерү һәм камилләштерү.

4 бүлек. Программаны тормышка ашыру нәтижелелеген билгеләргә мөмкинлек бирә торган индикаторлар

Программа чараларының нәтижелелеген бәяләү өчен түбәндәге күрсәткечләрдән файдаланырга тәкъдим ителә:

№ т/б	Индикаторның исеме	Исәпләү методикасы	Чыганак
1.	Жинаять кылган балигъ булмаганнарның	N - сан	Яр Чаллы шәһәре буенча Россия Эчке эшләр министрлыгы

	саны, берәмлек		идарәсенә балигъ булмаганнар белән эшләү бүлегенә статистик мәгълүматлары
2.	Жәмәгать тәрбиячеләре беркетелгән балигъ булмаганнарның өлеше, процент	$\text{Днов} = \text{НОВ} / \text{НСУ} \times 100$, монда Днов – жинаять кылган, жәмәгать тәрбиячеләре беркетелгән балигъ булмаганнарның өлеше; НОВ - жинаять кылган, жәмәгать тәрбиячеләре беркетелгән балигъ булмаганнарның саны; НСУ – полициянең профилактик исәпләрендә (алга таба – ППИ) торган һәм социаль куркыныч хәлдә (алга таба – СКХ) булган балигъ булмаганнарның саны	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенә балигъ булмаганнар белән эшләү һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә статистик мәгълүматлары
3.	Профилактик исәпләрдә торган, өстәмә белем бирүгә жәлеп ителгән балигъ булмаганнарның саны, процент	$\text{Днз} = \text{НЗ} / \text{НСУ} \times 100$, монда Днз - социаль куркыныч хәлдә булган, эчкә эшләр органнарында профилактик исәпләрдә һәм мәктәпнең эчкә контролендә торучы, өстәмә белем бирүгә жәлеп ителгән балигъ булмаганнарның өлеше; НЗ - социаль куркыныч хәлдә булган, эчкә эшләр органнарында профилактик исәпләрдә һәм мәктәпнең эчкә контролендә торучы, өстәмә белем бирүгә жәлеп ителгән балигъ булмаганнарның саны; НСУ - социаль куркыныч хәлдә булган, эчкә эшләр органнарында профилактик исәпләрдә һәм мәктәпнең эчкә контролендә торучы балигъ булмаганнарның саны	Башкарма комитетның мәгариф идарәсе, Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе хисаплары
4.	Социаль куркыныч хәлдә булган, эшкә урнаштырылган балигъ булмаганнарның (14-17 яшь) өлеше	$\text{Дтн} = \text{ТН} / \text{СОП} \times 100$, монда Дтн - социаль куркыныч хәлдә булган, эшкә урнаштырылган балигъ булмаганнарның (14-17 яшь) өлеше; ТН - социаль куркыныч хәлдә булган, эшкә урнаштырылган балигъ булмаганнарның саны; СОП - социаль куркыныч хәлдә булган балигъ булмаганнарның саны	Яр Чаллы шәһәре һәм Тукай районы буенча «Татарстан Республикасы халыкны эш белән тәмин итү үзәге» дәүләт казна учреждениесе департаменты хисабы
5.	Укучы балалары булган, тикшерелгән гаиләләр өлеше, процент	$\text{Дбыт} = \text{ОШ} / \text{Ш} \times 100$, монда Дбыт - укучы балалары булган, тикшерелгән гаиләләр өлеше; ОШ – укучы балалары булган, тикшерелгән гаиләләр саны; Ш – укучы балалары булган гаиләләр саны	Башкарма комитетның мәгариф идарәсе хисабы

5 бүлек. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаны финанслау чыганагы булып Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегә бюджеты тора.

2026-2030 елларга программаны финанслау күләме 250 мең сум тәшкил итә: 2026 елда – 50 мең сум; 2027 елда – 50 мең сум; 2028 елда – 50 мең сум; 2029 елда – 50 мең сум; 2030 елда – 50 мең сум.

6 бүлек. Программаны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү

Программаны тормышка ашыруның социаль-иқтисадый нәтижәлелегенә түбәндәгеләр хисабына ирешеләчәк:

- балигъ булмаганнар арасында теркәлгән жинаятьләрнең санын киметү;
- профилактик исәпләрдә торган яшүсмерләр тарафыннан кылынган жинаятьләрнең санын киметү;
- профилактик исәпләрдә торган, өстәмә белем бирүгә жәлеп ителгән балигъ булмаганнарның санын арттыру.

7 бүлек. «2026-2030 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау» муниципаль программасының программа чаралары

Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, берәмлек	Индикаторларның зурлыгы						Финанслау (мең сум)				
				2024 (база)	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
Максат: Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау буенча тормышка ашырыла торган чараларның сыйфатын күтәрү														
1 бурыч. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау буенча эш тәҗрибәсен тарату һәм кертү														
1. Балигъ булмаганнар һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе утырышларын, балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикау мәсьәләләре буенча семинарлар, киңәшмәләр оештыру һәм үткәрү	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенә балигъ булмаганнар белән эшләр һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе (киләшү буенча), Башкарма комитетның мәгариф идарәсе, Башкарма комитетның яшьләр белән эшләр идарәсе, Башкарма комитетның мәдәният идарәсе, Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе	2026-2030	Жинаять кылган балигъ булмаганнарның саны, берәмлек	90	85	80	80	80	80	-				

2. Балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны профилактикалау буенча иң яхшы белем бирү учреждениесе конкурсын оештыру һәм үткәру	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенә балигъ булмаганнар белән эшләү һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе (киләшү буенча), Башкарма комитетның мәгариф идарәсе	2026-2030 елларның жәйге чоры	Жинаять кылган балигъ булмаганнарның саны, берәмлек	90	85	80	80	80	80	-				
3. «Балигъ булмаган яшүсмернең иң яхшы жәмәгать тәрбиячесе» конкурсын оештыру һәм үткәру	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенә балигъ булмаганнар белән эшләү һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе (киләшү буенча)	2026-2030	Жәмәгать тәрбиячеләре беркетелгән балигъ булмаганнарның өлеше, процент	70	75	75	75	75	75	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
4. «Ата-аналар университеты» оештыру һәм үткәру	Башкарма комитетның мәгариф идарәсе	2026-2030	Профилактик исәпләрдә торган, өстәмә белем бирүгә жәлеп ителгән балигъ булмаганнарның өлеше, процент	74	75	78	80	80	80	-				
5. Шәһәрнең массакуләм мәгълүмат чараларында, Интернет челтәрәндәге	Башкарма комитетның мәгълүмати сәясәт белән элементә идарәсе, Башкарма	2026-2030	Жинаять кылган балигъ булмаганнарның саны, берәмлек	90	85	80	80	80	80	-				

төркемнәрдә балигъ булмаганнар арасын да хокук бозуларны профилактикалау буенча материаллар урнаштыру	комитетның районнар хакимиятләре									
2 бурыч. Хокук бозуларны һәм җинаятьләргә профилактикалауга юнәлтелгән чаралар комплексын тормышка ашыру										
6. Профилактик исәпләрдә торган балигъ булмаганнар өчен профилье сменалар оештыру һәм үткәрү	Башкарма комитетның мәгариф идарәсе, Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе	2026-2030	Җинаять кылган балигъ булмаганнарның саны, берәмлек	90	85	80	80	80	80	-
7. Социаль куркыныч хәлдә булган, эчке эшләр органнарында профилактик исәпләрдә һәм мәктәпнең эчке контролендә торучы балигъ булмаганнарны өстәмә белем бирүгә җәлеп итүне оештыру	Башкарма комитетның мәгариф идарәсе, Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе, Башкарма комитетның мәдәният идарәсе, Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе	2026-2030	Профилактик исәпләрдә торган, өстәмә белем бирүгә җәлеп ителгән балигъ булмаганнарның өлеше, процент	74	75	78	80	80	80	-
3 бурыч. Социаль куркыныч хәлдә, авыр тормыш шартларында булган балигъ булмаганнарны һәм гаиләләргә иртәрәк ачыклау һәм аларга ярдәм күрсәтү системасын үстерү һәм камилләштерү										
8. Ел саен уздырыла торган «Яшүсмер»	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенә балигъ	2026-2030 елларның җәйге чоры	Җинаять кылган балигъ булмаганнарның	90	85	80	80	80	80	-

ведомствоара профилактика операциясен үткөрү	булмаганнар белән эшләү һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе (килешү буенча), Башкарма комитетның мәгариф идарәсе, Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе, Башкарма комитет карамагындагы опека һәм попечительлек бүлгә		саны, берәмлек							
9. Ел саен уздырыла торган «КӨНКУРЕШ» операциясен оештыру	Башкарма комитетның мәгариф идарәсе	2026-2030	Укучы балалары булган, тикшерелгән гаиләләр өлеше, процент	85	86	87	87	87	87	-
10. «Татарстан Республикасында социаль-куркыныч хәлдә булган балаларны һәм аларның гаиләләрен исәпкә алу һәм мониторинг» мәгълүмат системасындагы профилактика системасы	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенң балигъ булмаганнар белән эшләү һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе (килешү буенча), Башкарма комитетның мәгариф идарәсе, Башкарма комитетның яшьләр	2026-2030	Укучы балалары булган, тикшерелгән гаиләләр өлеше, процент	85	86	87	87	87	87	-

субъектларының эш нәтижелелеген мониторинглауны оештыру	белән эшләү идарәсе, Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе, Башкарма комитетның мәдәният идарәсе, Башкарма комитет карамагындагы опека һәм попечительлек бүлгә													
11. 14 яшьтән 18 яшькә кадәргә балигъ булмаган гражданнарны каникулда һәм укудан тыш вакытларда эшкә урнаштыруны оештыру	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе	2026-2030	Жинаять кылган балигъ булмаганнарның саны, берәмлек	90	85	80	80	80	80	0	0	0	0	0

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева